

Toimetaja veerg

*Päivi Märjamaa,
toimetaja*

Alati ei maksa otsida valmis asju, vaid tasub ka pooleliolevate tegemiste taga näha potentsiaali. Tuleb osata silmad lahti vaadata, mis huvitavat võib-olla sündimas alles sipupükstes olevatest ideedest.

Käesoleva lehe veergudele on kogutud õige mitu püüdlust parema ja mõnusama elu poole.

Valgustatud külatänavad, paremad teed ning heakorrastatud ümbrus peaksid kinkima inimestele rahulolutunnet ja esteetilist naudingut.

Kindlalt valmiv aleviku arengukava võimaldaks igapäev tunda end osalisena ja vajalikuna oma kodukohas.

Suured ja pidulikud juubelidki on tohtud projektid, mis nõuavad rohket närvi- ja inimressursi, tooksid õnnestudes kaasa aga erilisi emotsioone osavõtjatele.

Nautige siiski ka protsessi enast. Valmis asja taga ei näe me enam seda vaeva ega häda mis iga sündiva asjaga lahutamatult kaasas käib. Alati on kergem näha vormi, sisuni jõudmine eeldab tahet mõelda ja analüüsida.

Hoidke oma kätt sündmuste pulsil ja osalege kõiges oma kodukohas pakutavas! Tundke, et kõikidele plaanidele on aluse pannud mõte!

320 aastat haridust Puhjas

Hariduselu Puhjas kestab	320 aastat
kihelkonnakooli asutamisest	170 aastat
vana maja valmimisest saab	70 aastat
keskkooli on juba	50 aastat
uue maja valmimisest	30 aastat
gümnaasium tegutseb juba	10 aastat

Puhja kooli lugu

1686. aastal saadeti Puhja kirikuõpetaja Adrian Virginiuse palvel lastele lugemisoskust õpetama üks B. G. Forseliuse seminari kasvandik.

XVII sajandi alguses õpetas Puhjas lastele koolitarkust Käsu Hans, esimene teadaolev eesti rahvusest luuletaja.

1765. aastal andis kindralkuberner Browne välja koolipatendi, mis nõudis igas mõisas talurahvalastele kooli avamist. Puhja kihelkonna Ulila, Vana-Kavilda, Vastse-Kavilda, Väike-Konguta ja Suure-Konguta mõisates avati koolid.

1837. aasta sügisel alustas tööd Puhja kihelkonnakool, mille esimeseks juhatajaks sai Friedrich Kerstens.

1919. aastal sai Puhja kihelkonnakoolist

4-klassiline ja 1928. aastal 6-klassiline algkool, koolijuhatajaks hr Valter Puidak.

1937. aastal alustati õppetööd uues kooli-hoones. Koolimaja projekteerimisest võttis osa näitleja Hugo Laur.

1940. aastal sai Puhja 6-klassilisest algkoolist 7-klassiline Mittetäielik Keskkool.

1956. aastast jätkas kool 11-klassilise keskkoolina. Puhja Keskkooli esimeseks direktoriks sai August Kirsipuu, kes töötas sellel ametikohal 23 aastat.

1976. aastal valmis kooli 4-korruselise juurdeehitus.

1997. aasta kevadel nimetati Puhja Keskkool ümber Puhja Gümnaasiumiks.

Volikogus

*Viive Paltseri,
vallasekretär*

28. märtsil toimunud volikogu istungi päevakord kinnitati 6-punktilisena. lühidalt Istungil osalesid 11 volikogu liiget, puudusid Aivi Pukki ja Anneli Üiboupin.

Istungile oli palutud esinema AS Emajõe Veevärgist hr Andres Aruhein. Puhja vald on AS Emajõe Veevärk üks aktsionäridest. A. Aruheina ettekande põhjal saadi kinnitust, et Puhja vallas on projekti sisse lülitatud Puhja ja Ulila alevik ning Rääsi küla. Keskkonnaministeerium ei ole piiranguid Puhja valla osas seadnud. Käimas on rahvusvahelise hanke korraldamine, mille tulemused selguvad juuni lõpuks. Kõige varem saadakse töödega alustada käesoleva aasta sügisel.

Edasist informatsiooni vallavalitsuse tegevustest jagas ehitusnõunik Juhan Pruusapuu:

- Ulila raamatukogu ruumides käib sanitaarremont, mida teostab OÜ Elta. Remont peaks lõppema aprilli alguses, remondi maksumus on umbes 56 tuhat krooni;
- Ulila Tervisekeskuse remondiks on planeeritud raha 200 tuhat krooni, sellest valla osalus 100 tuhat krooni. Remondijärgselt saab sinna ruumid ka Ulila apteek;
- Puhja seltsimaja remont on jõudmas lõpule ja remondiga ollakse rahul. Seltsimaja avaüritus toimub 14. aprillil;
- endiste talupoe ruumide ost on notari juures vormistatud, remondiks pakkumised käivad;
- tänavavalgustuse ühisprojektist Külad valgeks saadakse 1,3 milj krooni, sellest on planeeritud korrastada Puhja, Ulila ja Rääsi ning väikeses ulatuses ka Vösivere küla tänavavalgustust, riigihanke väljakuulutamise tegeleb eestvedajaks olev Tartu vald;

Kuidas on kavandatud vallateede remont 2007. aastal?

*Juhan Pruusapuu,
Puhja valla ehitusnõunik*

Lisaks talvisele lumetõrjele on valla eelarves ette nähtud summad teede hoolduseks ja remondiks.

- käimas on vallateede ülevaatus ja remonditavate teelõikude planeerimine. Tegeldakse heakorra küsimustega.

Volikogu algatas Puhja valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise oma otsusega nr 12. Keskkonnamõju strateegiline hindamine on üks valla üldplaneeringu koostamise etappidest, mille eesmärgiks on keskkonnakaitse tagamine ja säästva arengu edendamine.

Ettekande vaba põllumajandusmaa kasutusvaldusesse saajate nimekirja kinnitamise ja nimekirja kandmisest keeldumise kohta esitas maanõunik Eda Vihand.

Maakomisjon, olles kontrollinud taotlejate poolt esitatud dokumente ning mille esitamise tähtaeg oli 01. märtsil 2007, tegi oma eelistused ühte maatükki taotlenud mitme taotleja vahel. Maanõunik Eda Vihandi väitel oli nende eelistuse aluseks mitmetel juhtudel taotletava tüki piirnemine isiku omandis või rendi korras kasutuses olevate maadega. Anti Metsa eelistuse puhul oli põhjenduseks, et on kauem tegelenud põllumajandusliku tootmisega. Vastavalt eeltoodule on koostatud otsuse projekt ja lisad nimekirja kandmise ja nimekirja kandmisest keeldumise kohta. Volikogu viis läbi hääletuse iga taotleja kohta eraldi. Rahulolu kõikide nimekirja kantute osas ei olnud ühehäälnel.

Kinnitati otsusega nr 13 vaba põllumajandusmaa kasutusvaldusesse saajate nimekirja (jrk.nr, maatüki nr, taotleja, pindala, asukoht):

1. Pk-1, OÜ Juraku, 13 ha, Vihavu küla
2. Pk-2, OÜ Juraku, 36 ha, Vihavu küla
3. Pk-3, Nils Pure, 16 ha, Järvaküla küla
4. Pk-5, Juhan Matt, 4 ha, Mõisanurme küla
5. Pk-6, Anti Mets, 1 ha, Völlinge küla
6. Pk-7, Anti Mets, 11 ha, Völlinge küla

Tahenenud teede hõöveldamisega on algust tehtud. On teostatud teede ülevaatus- kaardistus, kirja on pandud remontimist vajavad teelõigud. Hinnati ligikaudne materjalikogus, mis sõidetavuse tagamiseks kulub. Andmete põhjal teostatakse kuluarvestus remondi maksumuse kohta. Koostatakse remonditavate teelõikude nimistu.

7. Pk-14, Anti Mets, 9 ha, Völlinge küla
8. Pk-16, Anti Mets, 14 ha, Nasja küla
9. Pk-18, OÜ Heko Pöld, 10 ha, Vösivere küla
10. Pk-19, OÜ Heko Pöld, 17 ha, Vösivere küla

Kehtestati määrus nr 5 muudatuste sisseviimiseks valla kohalike teede nimekirjas, mille aluseks oli Mõisanurme külas kodanik Nilsoni majapidamist teevõimaldava teelõigu erateeks jätmise vastavalt tema taotlusele. Eratee puhul, juhul kui pole sõlmitud vallaga lepingut tee avalikuks kasutamiseks andmiseks, ei ole vallal kohustusi talihoolduse ja remondi korraldamisel.

Maanõunik Eda Vihand tegi ettepaneku katastriüksuse sihtotstarbe muutmiseks Härjanurme külas Kersti ja Jaanus Variksaare omandis oleval Saare kinnistul seoses kinnistu jagamise taotlusega. Ettepanek kinnitati otsuse nr 14 vastuvõtmisega.

Viimase päevakorrapunktina oli arutustel Puhja valla 2007. aasta eelarve kinnitamine ning selles osas tegi ettekande finantsjuht Hille Luts.

Vallavalitsuse ettepanek - lõpetada seltsimaja remont tervikuna peale raamatukogu väljakolimist endistesse talupoe ruumidesse, leidis heakskiitu ning seejärel viidi sisse vastavad parandused ka eelarve projekti.

Tõnu Halliku ettepanek valda korra- kaitseametniku tööle võtmiseks ei leidnud kinnitust.

2007. aasta eelarve projekt võeti vastu 10 poolthäälega. Vastuvõetud eelarvega on võimalik tutvuda valla kodulehe vahendusel.

Vald teede omanikuna remondib teid, samas soovib vastu ka arusaavamatu suhtumist teedesse. Kevadisel metsa väljaveo perioodil on metsavarurjad halasamatult mitmel teelõigul käitunud ja tee rikkunud. Paraku ei suuda me kiirelt teede seisukorda taastada.

Küsimusi teede sõidetavusega tekib juhtudel, mil uusehitiste tarvis materja-

li vedavad autod muudavad olemasolevad teed raskesti läbitavaks. Ridaküla auklikuks sõidetud tee on kannatanud kerkivate uuslamute läbi. Nimetatud tee remondi koos veetruupide ehitusega võtab vallavalitsus kiiresti töösse. Elamurajooni arendajate poolt on elanikele antud ekslikku teavet teeremondi rahastamise kohta. Summa, mille ehitajad talvel vallavalitsuse kassasse maksid, on väike

võrreldes tee remondi maksumusega.

Kindlasti paraneb sõidetavus Järva külla viival kõrvalteel. Mitmed Kaimi teelõigud saavad remonditud. Surnuaiast Soovale kulgev tee vajab teetruupi kevadiste põllult tulevate vete juhtimiseks ning lõiguti kruusakatet.

Päris kindlasti pole kajastatud kõik tegemised teedel nende sõidetavuse parendamiseks.

Vald hakkab sõlmima erateede avalikuks kasutamiseks lepinguid

Eda Vihand,
maanõunik

Elmise aasta novembrikuises valla lehes selgitasime põhimõtteid, miks on vajalik sõlmida erateede avalikuks kasutamiseks lepinguid.

Oleme jõudnud nüüd niikaugele, et lepingud on koostatud ja sõlmimiseks saadame Teile kaks eksemplari postiga koju, sel kombel on aega süveneda lepingu sisusse. Vajaduse korral saate oma soovid ja ettepanekud ka kirja panna lepingu punkti nr 9 – „Täiendavad pooltevahelised kokkulepped”. Kindlasti kirjutada sama tekst vallale tagastatavale lepingule ja siis palume allkirjastada ja teine eksemplar saata vallavalitsusele

tagasi. Meeldetuletuseks, et lepingute sõlmimine on eesmärk, et tagada kõikide valla majapidamisi teenindavate teede sõidetavus. Kui tee läbib eraomandis olevat kinnistut, siis taotletakse seda avalikuks kasutamiseks. Teelõik, mis jääb eravaldusse ja teenindab ainult selle kinnistu omanikku, avalikuks kasutamiseks ei taotleta. Teede hooldus ja remont nõuab raha ning rahastamise alused määrab tee omand. Puhja Vallavolikogu otsusega 26. oktoobril 2006 nr 6 kinnitati Puhja valla teede nimekiri. Vallas on kohalikke teid kokku 64,089 km, sellest eraomandis olevaid lõike 14,4 km. Erateelõike, mida vald tegelikult on võimaluste piires hooldanud ja hooldab edasi ainult et eratee lõikude remontimiseks annab riik raha vaid juhul, kui omanikuga on sõlmitud eratee avaliku kasutamise leping. Kehtiv teeseadus kohustab

Naljakas kaebus tuli just artikli kirjutamise ajal: kevadpäike kuivatab maid ja teid, miks omavalitsus ei taga külade teede tolmuvabaks muutmist?

Vastus: meie rahakott ei luba seda.

Ilusat kevadenautimist külade teedel, kust kevade ilu ja inimeste hoolivus oma kodu ja maa vastu paistavad kõige paremini kätte. Ka jalgrattasõit sobib pinnas- ja kruusateele.

kohalikku omavalitsust vajaduse korral sõlmima tee omanikuga eratee avalikuks kasutamiseks lepingu.

Teede nimekiri oli avaldatud samuti 2006. aasta novembrikuu valla lehes. Leping juures on ka plaan, millele on märgitud punasega teelõik, mille kohta lepingu sõlmimist taotleme. Peale Teile poolt allkirjastatud ja vallavalitsusele tagastatud eksemplari, saab volikogu vallavalitsuse ettepanekul määrata tee avalikuks kasutamiseks ja viia lepingutega kaetud teelõigud teederegistrisse, mis on omakorda alusdokumendiks riigipoolseks rahastamiseks teede remondiks.

Lepingu üks eksemplar jääb Teile ja teine toimetage valda 1. maiks 2007.

Tekkinud küsimuste korral helistage palun telefonile 7300644 (vallavanem) või 7300642 (maanõunik).

Jääme allkirjastatud lepinguid ootama!

Puhja aleviku pooleliolevast arengukavast

Päivi Märjamaa,
Puhja aleviku arengukava koostamise juhtgrupi liige

Paljude asjadega on elus nii, et tulemuseni jõudmiseks läbitakse keeruliste variantide pikk ja kõver tee, lõpptulemus saab olema aga lihtne ja arusaadav nagu ilus laul.

Arengukava koostamisega on põhimõtteliselt sarnane lugu. Puhja aleviku arengukava koostamise töögrupp, koosseisus Mariann Karja, Mikk Järv, Vahur Jaakma, Milvi Sepp, Liilia Nõmmik, Heino Kõrgeperv, Enn Pokk, Kalle Kivaste, Kaja Udso, Karita Kirbits, Ülle Närskä, Aarne Lipping ja Päivi Märjamaa on mõtte- ja kirjatööd teinud praeguseks ajaks kolmel töökoosolekul. Erinevad arvamused avaldused tõid teravalt välja vajaduse mitmeidki teemasid selgitada või laiemalt arutelu objektiks tuua.

Arengukava ei ole kunagi lõplik. Vastavalt inimühiskonnas, loodus-, ja

majanduskeskkonnas toimuvatele muutustele tuleb teda pidevalt kohendada ja täiendada. Eelkõige tuleks aga arengukavasse kirjutada aleviku hetkeolukord ja arenguvõimalused, ühtlasi tuues välja peamised probleemid ja ohud ning esitada viimaste kõrvaldamise võimalused, samuti üldised pikaajalised eesmärgid ning tegevusstrateegiad.

Puhja aleviku igapäevaelu on seotud eelkõige siin elavate inimestega. Inimesed teavad kõige paremini kuidas nende kodukoht välja näeb, kas siin on võimalik töötada ja lapsi kasvatada, teatakse vaba aja veetmise võimalustest või nende puudumistest. Iga alevikus elav inimene tunneb isiklikult kõige paremini kas tal on siin hea elada. Kindlasti on nii mõnigi elanik unistanud asjadest või teenustest mis Puhjas puuduvad, või tundnud rõõmu ja uhkustki kodukohas pakutava üle.

Rõhutan veel, et arengukava koostamine ja ka sellele oma arvamusega kaasaaitamine on omaalgatuslik ja vabataht-

lik. Siiski on nüüd hea võimalus asjast huvitatul suuliselt või kirjalikus vormis kaasa rääkida. Aktiivne kaastöö annab inimesele olulise teabe aleviku eesmärkidest, eelistustest, muutustest ning alevikus ettevetavatest tegevustest. Osalemine arengukava koostamisel võimaldab kõigil paremini kavandada ja korraldada oma tegevust ning langetada otsuseid.

TÄHELEPANU!

**Neljapäeval, 26.04.2007
toimub Puhja seltsimajas
PUHJA ALEVIKU KOOSOLEK**

**Päevakorras on aleviku
arengukava koostamine ja arutelu**

Kõik Puhja alevikuga seotud inimesed on väga oodatud!

Kuidas elab Puhja Gümnaasium?

Kaasaegsed uuendused Puhja Gümnaasiumis

Heiki Rokka,
Puhja Gümnaasiumi direktor

eKooli õppeinfosüsteemi kasutusele võtmine

eKool on lihtne ja mugav internetipõhine õppeinfosüsteem, mis ühendab kõiki õppetööga seotud osapooli: kooli juhtkonda, õpetajaid, klassijuhatajaid, õpilasi ja lapsevanemaid. eKool on mobiil- ja internetivõrgu kaudu kättesaadav kus iganes ja millal iganes, 7 päeva nädalas ja 24 tundi päevas.

Alates 2006/2007 õppeaasta IV veerandist on Puhja Gümnaasiumi 4 klassis kasutusele võetud eKooli õppeinfosüsteem. Nendeks klassideks on 3. klass, 5. klass, 6. klass ja 7b klass. Alates 01.septembrist 2007. aastal võtame eKooli õppeinfosüsteemi kasutusele kõigis klassides. Tänu eKoolile saavad lapsevanemad kiirelt ülevaade lapse hinnetest, märkustest, puudumistest ja kodustest ülesannetest ning õpilane saab jälgida oma edusamme hinnete, puudumiste ja koduste ülesannete näol. Õpetajad kannavad internetipõhisesse päevikusse hindeid, märkusi, puudumisi ja koduseid ülesandeid, mis on nähtavad nii õpilastele kui vanematele. Klassijuhatajad märgivad puudumiste põhjuseid ning panevad hoolsuse ja käitumise hindeid. Lapsevanem saab tutvuda ainult oma last puudutava informatsiooniga ja laps saab näha ainult enda hindeid, märkusi ning teavet koduste tööde kohta.

Kõikidele Puhja Gümnaasiumi 3., 5., 6. ja 7b klassi lapsevanematele on märtsikuus saadetud koju kirjad, kus on teavitatud eKooli kasutuselevõttu nendes klassides. Samas kirjas on tutvustatud ka lapsevanemate võimalusi eKooli õppeinfosüsteemi kasutamiseks. Kui on lapsevanemaid, kelleni see kiri pole veel jõudnud, siis palume ühendust võtta klassijuhatajaga. Kõigil huvilistel on võimalus tutvuda eKooli õppeinfosüsteemi teabega eKooli veebilehel aadressil: www.ekool.ee

Koolis läbiviidud küsitlused näitavad, et eKooli rakendamine peaks kujunema edukalt, sest enamuses kodudes on olemas internetiühendusega arvuti. eKooli on kättesaadav ka mobiiltelefoniga kaudu wap.ekool.ee (info leiata eKooli veebilehelt).

Puhja Gümnaasiumi juhtkond ja õpetajad usuvad, et eKooli õppeinfosüsteemi kasutuselevõtt toob endaga kaasa palju posi-

tiivset: lapsevanemal on operatiivne ülevaade õpilase käitumisest ja õppetulemustest; kiirem ja laiahaardelisem kodude teavitamine koosolekutest ning klassi planeeritavatest üritustest, jpm.

Ootame kõigi osapoolte aktiivset eKooli õppeinfosüsteemi võimaluste järjepidevat kasutust, sest ainult nii saab tekkida vastuvõetud uuendusest võimalikult suur kasu.

Videovalve rakendamine

Viimastel aastatel on mitmetes Eesti koolides rakendatud tööle turvatöötajaid ning seatud üles videovalvesüsteeme. Puhja Gümnaasiumis otsustati esimese sammuna paigaldada kooli videovalve. Süsteemi annab võimaluse jälgida kooli kodukorra täitmist ja fikseerida õigusrikkumisi ning tagada sellega õpilaste turvalisust, samuti nii kooli kui ka õpilaste vara kaitset. Alates 2006/2007 õppeaasta II veerandist on videovalve järelvalve all kogu 1.korruse fuajee ja osa piirkonda kooli õuealast. III veerandil laiendasime videovalvet uue õppehoone ülemiste korruste koridorides. Meie süsteemil on veel piisavalt ressursi lisakaamerate paigaldamiseks.

Videovalve paigaldamisega pole me soovinud kitsendada kellegi õigusi. Samas tänu suhteliselt kalli süsteemi paigaldusele oleme saanud sellel aastal tuvastada koolis toimunud õigusvastaseid tegusid. Nii mõnelgi korral on oma õigusrikkumist varjata ja valetada üritanud õpilane tunnistanud oma tegu, kui on selgeks saanud, et kõik on näha salvestusel. Meie videovalvesüsteemi abil saab sündmusi jälgida nii reaajas kui vaadata hiljem salvestusi. Salvestusi vaadatakse vaid juhul, kui on ilmnunud õigusrikkumisi. Õigusrikkumiste salvestustest tehtud koopiaid on koos avaldusega esitatud asitõenditena politseisse.

Meie igapäevane elu nõuab uute meetmete kasutusele võtmist turvalisuse tagamiseks. Näiteks käesoleval aastal rajame Puhja Gümnaasiumi sisehoovi jalgrataste parkla. Usun, et kindlaim viis parklasse jäetud rataste turvalisuse tagamiseks on videovalve.

Loodan kõigi osapoolte mõistvat suhtumist meie koolis kasutusele võetud videovalve suhtes ning arusaamist, et see on hädavajalik vahend koolis õppivate ja töötavate inimeste ning kooli ja inimeste vara turvalisuse tagamisel.

4K koostööpäev Luunjas

Lea Järv,
Puhja Gümnaasiumi huvijuht

30. märtsil toimus 4K koostööpäev Luunjas. Teatavasti tähendab see nelja kooli (Tsirguliina, Luunja, Puhja ja Järva-Jaani) koostööd juba pikki aastaid. Neljal korral aastas saadakse kokku ja arutatakse erinevaid koolielu küsimusi.

Seekord räägiti e-koolist, õpiabi korraldamisest ja selle tulemuslikkusest ning motivatsioonivõimalustest.

Õpilastele toimus TI:GRI mäng. See toimub kord aastas. Kuidas seda mängitakse?

Mäng koosneb mitmest osast: sport, arvuti tundmise oskus, loominguline tegevus, mälumäng. Seekord oli Luunja kool ette

valmistanud järgmised spordialad: topispalli keegel, lendava taldriku teatejooks, kangapall, ringo. Arvutioskuse tundmine, pranglimine – Miksikese kiirpeastarvutamise keskkond, sudoku – jaapani päritolu loogikamõistatus, loovülesanded – dramatisering, lilleseade, näputöö ja fotoreportaaž „Koolipäev Luunjas“. Viimaseks ülesandeks oli mälumäng. Seejärel tehti kokkuvõtted ja anti TI:GRImängu teatepulk edasi Puhja Gümnaasiumile, kelle kord on ette valmistada järgmine õpilasmäng.

Õpilasvõistkond on 12-liikmeline 5.-12.klassini. Meie kooli esindasid seekord Heidi Reial, Kea Karja, Leiki Sild, Nikolai Konovalov, Märt Järv ja Mait Tamm põhikoolist ning Hellika Järvala, Kristiina Pokk, Daisy Johanson, Peeter Karja, Even Hurt ja Siim Sups gümnaasiumist.

Ülekoolilised üritused ja kooli esindamine kevadel 2007

3.04. Tartumaa MV korvpallis 6.-7.kl. poistele toimuvad Puhja G võimlas.

3.04. Ülekooliline keskkonna-ja tervise teemaline viktoriin 1.-12.kl. võistkondadele.

6.04.-7.04. Eesti Õpilasesinduste Liidu (EÕEL) XVI üldkoosolekul Viimsi koolis osalevad õpilasesinduse liikmed M. Milistver ja K. Rätsep.

7.04. 11. kl. poisid Even Hurt, Peeter Karja, Martin Saksjaak, Tarmo Kark osalevad Eesti MV mälumängus Viimsi Keskkoolis.

13.04.-13.05. Loodussõbra kuu. Tervise-ja keskkonnateemalised üritused.

16.04. Õuesõppe päev.

19.04. Õppeaasta viimane mälumäng 5.-12. kl. õpilastele.

19.04. Abituuriumi tutipäev.

20.04. Kool 320. Kooli aastapäeva üritused.

Päevakava õpilastele:

1. tund – ajalootund – pidulik tervitus kooli juubelik;

2. tund – raadioviktoriin kooli mapi põhjal;

3. tund – töötoad;

4. tund – kontsert.

21.04. Vilistlaspäev. „Täna vaatame tagasi“.

23.04. Jürijooks.

26.04. Tartumaa MV võrkpallis 8.-9. kl. poistele toimuvad Puhja võimlas.

Aprillis toimuvad veel: ettelugemispäev, T.O.R.E. nõukoda, huvikoda.

Olulisemad sündmused eelteatena maikuu ja juunis.

5.-6.05. – kodutütarde kevadlaager.

11.05. – emadepäeva kontsert. Avatud uste päev.

23.05. – muusikaklassi kevadkontsert.

31.05. – 9. klasside tutipäev.

1.06. – spordipäev.

4.06. – pärlipäev – viimane koolipäev.

21.06. – 12. kl. lõpunäidend.

22.06. – lõpuaktused 9. ja 12. klassidele.

PUHJA HARIDUSELU 320. AASTAPÄEVA VILISTLASTE PÄEV

21. aprillil 2007. aastal

TÄNA VAATAME TAGASI

Päevakavas

10.00 – 14.00	KORVPALLIVÕISTLUSED kooli võimlas
12.00	KLASSIJUHATAJATUNNID ainekabinettides
13.00	MÄLESTUSKÄIK Puhja kalmistule
14.00	AKTUS Puhja Seltsimajas
16.00	„RÄTSEP ÕHK JA TEMA ÕNNELOOS“ Puhja Seltsimajas
18.00	VASTUVÕTT kutsetega külalistele kooli aulal
19.00	VILISTLASÕHTU kooli võimlas. Muusikat teevad Ivo Linna ja Anti Kammiste

REGISTREERIMINE koolimajas 11.00 – 13.00; 18.00 ...

**Osavõtutasu 150 krooni, maksmine toimub registreerimisel.
Info ja kontakt: tel 7451 256, www.puhjag.edu.ee**

Võit või kaotus?

Tiit Kuusemaa, Puhja kiriku diakon

Aastaringis on üks iseäralik pühadeaeg, mis sisemiselt justkui vastuoksuslik. Mõistagi on jutt kiriklikust nõ Suurest Nädalast, kus pendel lööb seinast seina. Esmalt ülev Palmipuudepäha, siis dramaatiline lahkumissöömaaeg Suurel Neljapäeval, seejärel kohtumõist Jeesuse üle ja kiire hukkamine, siis jüngrite lein ja vaimne kokkuvarisemine Vaiksel Laupäeval, ja alles seejärel üllatuslik võidukas Ülestõusmispüha hommik.

Nooremale inimesele võib selline heitlikkus ja eriti hirmsa tapatöö takkajärgi pühitsemine tunduda kummaline. Rahvad on püüdnud pühadena kalendrisse raiuda ikka oma ajaloolisi võituseid; kaotuste afšeerimine tundub seevastu loomuvastane. Sestap pole eriti imestada, kui Vaiksel Laupäeval on rahvale pakutud lustakat pühadepuhust striiptiisetendust.

Inimestena, rahvana vajame tahes või tahtmata eeskujusid, kangelasi. Ilma nendeta tunduks elu kuidagi lame ja labane. Kui sangareid ka võtta pole, tuleb nad välja mõelda, – Odüsseus või Kalevipoeg näiteks. (Muide ka praegune äraspidine pronksist kangelane „Aljoša“ sobib olemuselt samasse ritta.) Õnneks ei pea me piirduma muinasjutuliste eeskujudega. Meil on Erki Nool, Andrus Värnik, Marko Märtn, Kristina Šmigun ja paljud teised võtta. Ja lisaks sporditähedele oi kui palju tipp-teadlasi, -poliitikuid ja -kultuuritegelasi. Kuid miks mitte ka ususangareid.

Tunneme ja mäletame neid esmalt just õnnestumiste ja võitude järgi. Aga kui sügavamalt järele mõelda, kas ei ole see pisut pinnapealne ja ülekohtunegi? Kas tõesti ainult väline edu, sage li teenimatult sülle kukkunud pime õnn, peegeldab inimese tegelikku väärtust või väärikust? Minu jaoks on hoopis kõnekam sootuks vastupidine olukord: kuidas käitub seesama inimene siis, kui teda on tabanud ebaedu, häving, reetmine?! Mis viga on mõnel alfaisasel elu kiirteel oma jõulise sportauto gaasipe-

daali vajutada ja teistest mööda tuhiseda. Seda märkavad ja kadestavad kõik. Kuid tõeline kangelaslikkus, mida tasub imetleda, avaldub alles siis, kui see mehepoeg on end juhtumisi soodiks sõitnud ning on suutnud ennast ratastoolist välja võidelda ränkade eneseületuste hinnaga. Ütleb ju ka vanasõna: „sõpra tuntakse hädas“. Lisaksin juurde, mitte ainult sõpra, vaid mistahes inimest. Sedasi mõeldes saab õiglaselt hinnata õigupoolest alles küpsemas eas inimesi, neid, kel on olnud aega ja võimalust ennast tõestada ja lasta end läbi katsuda nii õnnes kui õnnetuses, vahel lausa surmale silma vaadates.

Jeesusest kui ühest ajalooliselt vaieldamatust suurmehest olnuks hõlpus vormida mingit USA filmidest tuntud superkangelase moodi tegelast, keda ei võta ei tuli ega vesi ega hõbekuulgi. Seda toetudes rõhutatult tema surmast ülestõusmise faktile, mis kahtlemata on võitude võit. Ent selle mehe kuninglikkus, eriline väärikus ilmnis palju eredamalt olukorras, kus teda pinniti ja pilgati, teotati ja tapeti, iseäranis just siis, kui ta osutus kõige suuremaks kaotajaks.

Sestap olgu meil taipu tähtsaks pidada mitte ainult surfamist elu õnnehetkede lainetippudel, jäägu see pigem teismeliste fantaasiaihaluseks. Saatuselöögid ja kaotused, mis sind on tabanud, omavad sinu isiksuse kujunemisel ja küpsemisel sootuks suuremat tähendust kui armas-ilusad noorusmälestused. Elus palju kogenud inimesena võid tunda elu valu ja võlu. Paradoksaalselt on need kaks omavahel koos nagu sukk ja saabas, või kõrvuti nagu õnnetu Suur Reede ja kirgas Ülestõusmispüha hommik. Need on kui kaks erinevat silma, mille mõlemaga koos vaatamine annab maailmale ja elule erilise sügavuse ning ruumilisuse.

Soovin kõigile teile ilu ja rõõmu ja ka tõsidust sellesse pühadeaega, mis mõnele tähendab värviliste munade koksamise lusti ja mõnele Elu võitu surma ja kurjuse üle.

Tartu Ärinõuandla panustab ettevõtlikkusele ja kompetentsi kasvule

Piret Arusaar,

SA Tartu Ärinõuandla juhataja

Tartu Ärinõuandla jaoks oli 2006. a. tegus ja mitmete uute huvitavate tegevussuundade ning projektide käivitamise aasta. Uue tegevussuunana lisandus noorte ettevõtlusaktiivsust ja ettevõtlikkust toetav arendustegevuse käivitamine. Samas jätkati Ärinõuandla prioriteetsete sihtgruppide teenindamise ja tegevusvaldkondadega:

- ✓ üldist ettevõtlikkust ja ettevõtjaid toetava nõustamis-, koostitus- ja arendustegevusega
- ✓ mittetulundussektori arengut toetava nõustamis-, koostitus- ja arendustegevusega
- ✓ kohalike omavalitsuste nõustamistegevusega ning ühiste arendusprojektidega.

Noorte ettevõtlikkuse aktiveerimise suunal asus 2006.a. ametisse projektijuht ning algatati 9 erinevat projekti /tegevust nimetatud valdkonnas. Näiteks alustati noorte ettevõtlikkusele

suunatud konverentside sarjaga OKEI – (Oma Karjäär, Ettevõtlikkus ja Innovaatilisus), kus osales üle 130 Tartumaa koolinoore. Tänaeks päevaks on toimunud juba ka OKEI 2 konverents ning OKEI-on saanud endale juba ka disainitud märgi. OKEI-konverentside sari on planeeritud muuta iga-aastaseks traditsiooniks, kus noored saavad teadmisi ettevõtlusest ning ühiselt arendada ka uusi äriideid. Lisaks toimus Tartumaa erinevates koolides 8 ettevõtluspäeva, kus osales kokku üle 600 noore. Käivitus aktiivselt ja heade tulemustega õpilasfirmade juhendamine ning hakkasime pakkuma õpetajatele mentortuge õpilasfirmade juhendamisel. Detsembris toimus koostöös Tartu Kaubamajaga õpilasfirmade jõululaat 3 advendipühapäeval, mis andis noortele kindlasti hea müügikoolituse ja võimaldas reaalselt testida oma toodete atraktiivsust. Käesoleval aastal on juba ilmunud OKEI-trükis, mis noortepäraselt vaimukas stiilis tutvustab Tartumaa ettevõtlusvõimalusi ning tulemas on OKEI 3 konverents, jõululaadad õpilasfirmadele ning palju muud huvitavat. Hea koostöö nimetatud suunal on meil TK AHHA, A

AIESEC'ga, Junior Achievement'ga, Tartu Maavalitsusega ja Tartu Linnavalitsusega. Järjest rohkem näeme, et Tartumaa koolidesse on ettevõtlusisik kohale jõudnud. Nii õpetajad kui ennekõike õpilased otsivad ise võimalusi ettevõtlaste teadmiste täiendamiseks, õpilasfirmade loomiseks ning uute, kohalike algatuste ellu kutsumiseks. Tartumaal on selles suunas tubli samm edasi tehtud ning tegusate õpilasfirmade toimetamine on kõige positiivsem eeskuju teistele noortele. Noorte ettevõtlikkuse toetamine erinevate tegevuste ja toetusprojektidega jätkub ka 2007. a. ning prioriteetse valdkonnana on see meie tegevusplaanidesse sisse kirjutatud ka pikaajalistes plaanides.

Ettevõtlikkuse üldise arendustöö valdkonnas tahaks ära märkida 2006. a. käivitunud pilootprojekti Tartu Mentorklubi, mis koondab 20 alustavat ettevõtjat, kellele pakutakse 7 erinevat koolitust koos võimalusega saada häid nõuandeid kogunud mentoritelt oma ettevõtte arendamisel. Tartu Mentorklubi jätkab ka 2007/2008 hooajal ning kõik huvilised on oodatud.

2006. a. koolitasime üle 1200 inimese ning pakkusime nõustamist ligi 900 ettevõtjale, MTÜ'le ja KOV'e projekti läbiviimiseks.

2007. a. jätkame oma põhitegevussuundade arendamist, milledeks on nõustamine, koolitus ja arendustegevus. Pakume oma teenuseid alustavatele ja tegutsevatele ettevõtjatele, mitteilundusorganisatsioonidele ja Tartumaa kohalikele omavalitsustele. 2007. a. sügisel käivitub Ärinõuandla juhtimisel aastane projekt meetme 1.3. rahastamisel (EL Sotsiaalfond) 'Tartumaa noored töötud ettevõtjaks'. Projekti raames toimuvad ettevõtlaste koolitused, pakutakse nõustamist alustavatele ettevõtjatele ning on võimalik taotleda ka ettevõtluse alustamise toetust kuni 30 000 krooni ulatuses.

Usume, et kõik mõtted väärivad tähelepanu ja kõik head mõtted rakendamist.

Tartumaa Ideepank tegutseb

*Siim Ausmees,
SA Tartu Ärinõuandla konsultant,
Ideepanga projektijuht*

2007. aasta alguses Tartu Ärinõuandla ja Tartu Maavalitsuse eestvõtmisel tegevust alustanud Ideepank koondab kokku kõige innovaatilisemad ja uljamad ideed, mis on seotud Tartumaa arenguga.

Praeguseks hetkeks on Ideepanka kirja pandud kokku 19 erinevat arenguideed, milledest enamik on suunatud Tartumaa elu edendamisele. Samuti võib Ideepangast leida mõttearendusi, mis on kirja pandud Tartu kooliõpilaste ühistel ajurünnakutel, kuid mis pole otseselt Tartumaaga seotud.

Ideepanga hetkel kõige mastaapsemaks mõtteks on kindlasti Kalevipoja kuju. Nimelt on ideeks püstitada Tartumaale, Emajõe kallastele tohutu suur Kalevipoja kuju, mis oleks ühtlasi

maailma kõige suuremaks skulptuuriks. Kalevipoja sees ja väljas, üleval ja ümber oleks palju erinevaid atraktsioone ja teemist nii vabas õhus kui ka siseruumides.

Samuti on Ideepangas välja pakutud võimalusi näiteks tuleviku kodu sisustamiseks ja Tartumaa turismivõimaluste arendamiseks. Muuhulgas on välja pakutud ka idee, et tulevikus võiks Tartus korraldada esindamata spordialade spartakiaadi, kus muuhulgas saaks võistelda naisekandmises, kiikingus ja mobiiliviskes.

Ideepank on loodud Tartu Ärinõuandla ja Tartu Maavalitsuse koostöös ning on avatud kõikidele huvilistele Internetiaadressil <http://www.tartu.ee/arinouandla/ideepank>

Teeme head mõtted üheskoos teoks!

Nõos pannakse algus Jõgeva- ja Tartumaa metsanädalatele

*Tea Jänes,
MTÜ Ökokratt*

Nõo Rahvamajja kogunevad aprilli alguses projektiga „Mets õpetab!” liitunud Jõgeva ja Tartu haridusasutuste õpetajad ning omavalitsuste ametnikud, kes viivad aprillis – mais läbi metsanädalad oma valla-linna haridusasutustes.

Metsanädalatel viikase läbi metsavaatlusi, võrreldakse puude iseloomulikke mõõte, saadakse teada väärtelupaikadest ning paljust muust.

Metsanädalate läbiviimisesse on kaasatud ka muusikaõpetajad, kes õpetavad noortele laulu „Mets on kodu”. Vastvalminud CD-plaadilt saavad kõik huvilised õppida metsatantsu, mille on seadnud tantsuõpetaja Ljudmilla Loss-Maiberg Kuu-salu Petsiklubist.

RMK Kagu regiooni peametsaülem Tiit Timberg kiitis õpetajaid, kes peavad vajalikuks õpetada noortele metsatarkust

juba lasteaias. RMK on panustanud loodusharidusse läbi looduskoolide ning puhkemajanduse arendamise palju just Lõuna-Eestis.

Projekti kulminatsiooniks on maikuu Paunkülas, Nõos, Vokas ja Haapsalus läbiviidavad Puhta Metsa Peod, kuhu oodatakse projektis osalevate haridusasutuste lapsi. Projekt lõpeb 9. juunil kokkuvõtva konverentsiga Ooperiteatris Estonia, kus osalevad kõik projektis osalenud õpetajad ja omavalitsuste spetsialistid.

Ökokrati koostööpartneriteks – toetajateks on SA KIK, Riigimetsa Majandamise Keskus, Keskkonnaministerium, AS Tallinna Vesi, 79 omavalitsust ja paljud erinevad organisatsioonid.

Sarnaseid keskkonnaharidusprojekte korraldab MTÜ Ökokratt aastast 1999.

Lisainfo: Tea Jänes, MTÜ Ökokratt, GSM 566 77 990, tea@okokratt.ee, www.okokratt.ee

TASUB TEADA

Kulu põletamine on keelatud alates lumesulamisest

Lõuna-Eesti Päästkeskus

Lõuna-Eesti Päästkeskusele teeb muret igakevadine kulu- ja prahipõletamine. Igal kevadel saavad päästjad hulgaliselt väljakutseid kontrolli alt väljunud põlengutele, mis on alguse saanud tuleohutusnõuete mittetäitmisest kulu ja prahi põletamisel.

Kulu põletamine on igal juhul ohtlik ning võib kaasa tuua suuri kahjusid. Kulu ja prahi põletamisel tuleohutusnõuete mittetäitmise tagajärjel on maha põlenud elumaju. Oskamatus ette näha tuletegemise võimalikke tagajärgi on põhjustanud inimeste hukkumist ning toonud kaasa korvamatut kahju looduskeskkonnale. 2006. aastal registreeris Päästamet Eestis ligi 5000 kulupõlengut, hukkus 4 inimest.

Kulupõletamine on keelatud alates lumesulamisest kuni sügisvihmade saabumiseni ehk ajal, mil looduses on tuleohtlik aeg. Tuleohtliku aja alguse määrab Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituut (EMHI).

Näiteid möödunudkevadistest kulupõlengutest, mil kulu põletamisest said tuleroaks elu- ja kõrvalhooned või süttis metsaalune, saab kahjuks tuua kõigist Lõuna-Eesti maakondadest. Eriti traagiliseks kujunes möödunud aastal kulu põletamine Tartumaal, kus 200 m² suurusel maa-alal väljus kulupõletamine kontrolli alt, mille tagajärjel sai kulu süüdanud ja põlengule ohtlikult lähedal asunud vanem naisterahvas põletushaavu ning suri 24 tundi hiljem haiglas saadud vigastustesse.

Kulupõlengute kõrgajal tekkis paraku ka olukordi, kus rohkete väljakutsete tõttu olid kõik päästeressursid sündmuskohtadel ning väljakutsed tuli võtta järjekorda. Siiski õnnestus päästetöötajatel valdavalt kulupõleng kiirelt kustutada ning suurem õnnetus ära hoida.

Iga inimene peab teadvustama, et lume alt välja sulanud kulu kuivab kevadpäikese ja tuulte mõjul kiiresti ning on väga kergesti süttiv. Süttides levib kulutuli soodsa tuule korral väga kiiresti ning vahel mitmes suunas, mis on peamiseks põhjuseks, et sageli väljub kulupõletamine kontrolli alt. Siiski saab kõige paremini tuleohtu vältida õigel ajal heina niites ning kuiva kuluheina kokku riisudes. Sama käib ka põhu ja muu prahi põletamise kohta.

Tule tegemisel tuleb eelkõige kinni pidada omavalitsuse territooriumil kehtivatest heakorraeskirjadest. Kulu ja prahi põletamine võõral maal on igal juhul keelatud. Maaomanik peab mõistma, et kulu või prahti süüdates

langeb kogu vastutus tuletegitajale ning ka kõiki tuleohutusnõudeid järgides võib kulupõletamine ohtu seada meie endi ja kaaskodanike hooned, samuti metsad. **Seega soovitame jälgida ka naabreid, kas nemad kulu põletamise keelust kinni peavad.**

Tahame siinkohal inimestele meelde tuletada lõkke tegemise ohutusnõuded:

- Lõkete tegemisel tuleb tagada ohutud vahemaad hooneteni ja metsani; lõket tohib teha **hoonetest vähemalt 15 meetri** kaugusel ja **metsast 30 meetri** kaugusel.
- Mitte mingil juhul ei tohi põlevat lõket jätta järelevalveta ning käeulatusse tuleb varuda esmased kustutusvahendid (nt: ämber veega, kustutusluuad, märjad oksad). Samuti tuleb peale põletamist lõkkease uuesti süttimise vältimiseks hoolikalt kustutada.
- Lõkke tegemisel tuleb arvestada tuule tugevust (ohutuks peetakse kuni 1,5 m/s) ja suunda ning lõkkease ümbritseda mittesüttiva pinnasega (muld, liiv, savi), samuti peab arvestama lõkkest lenduda võivate sädemetega.
- Oluline on jälgida, et lõkkest ei saaks alguse kulupõleng. Enne rohket suitsu tekitava risu, põhu jm põletamist peab veenduma, et tekkiv suits ei häiriks teisi inimesi ja liiklust.

Päästeteenistuse hinnangul oleks parim lahendus, kui maaomanik suudaks oma maad niimoodi hooldada ja harida, et ohtlik kulupõletamine ei oleks üks tema kevadtööst.

Kulupõletamise keelust kinnipidamise jälgimiseks tuleohtlikul ajal teostavad Lõuna-Eesti Päästkeskuse tööpiirkonna operatiivkorrapidajad Jõgeva-, Põlva-, Tartu-, Valga-, Viljandi- ja Võrumaal seiresõite. Keelust üleastujaid võib oodata rahatrahv. Lisaks piirkondlikele seiresõitudele korraldatakse vajadusel ka üleriigilisi kontrollreide päästening keskkonnaasutuste ja politsei koostöös; kontrollreididel kasutatakse ka õhuseiret.

Vajadusel juhendatakse inimesi, kes lõket teevad, tuleohutuse üldnõuete täitmisel – kas on olemas esmased kustutusvahendid (labidas, reha, veeämber jne).

Lõuna-Eesti Päästkeskus paneb kõigile südamele, et **kulu põletamine on äärmiselt riskantne tegevus, mille tagajärjel on inimesed kaotanud elu ja ilma jäänud kodust.**

Suitsuandur päästab elu ja säästab kodu

Erki Remmelkoor,

Lõuna-Eesti Päästetekeskuse Ennetustöö büroo

Tuleõnnetus võib võtta inimeselt elu ja põhjustab korvamatut kahju. Tartumaal toimus 2006. aastal eluhoonetes 218 tulekahju, neis hukkus 8 inimest. Tänavu on tuli viinud 1 inimese elu. Kurv statistika, mis võiks ehk olemata olla, kui inimestel oleks kodudesse paigaldatud lihtne ja tõhus abimees – suitsuandur.

Kõige sagedamini toimuvad traagiliselt lõppevad tulekahjud öisel ajal, kui inimesed magavad. Tuli levib tava-tingimustes väga ruttu, mõne minutiga muutub ruumis viibimine kõrge temperatuuri ning mürgiste gaaside kiire leviku tõttu eluohtlikuks. Arvamus, et küll ma suitsulõhna peale üles ärkan, ei pea paika, sest mürggaase sisse hingates uni hoopis süveneb. Suitsuandur aga annab häire põlengu algjärgus, mil pääsemine ja tule kustutamine on veel tavalisele jõukohane. Andurist kostuv kõrvalukustav sireen ajab ka kõige sügavama unega magaja üles. Tulekahju segamatu arengu puhul võib juba viis minutit pärast põlemise algust jõuda kätte hetk, mil süttivad ruumi kogunenud põlemisgaasid ja kogu ruum on maast laeni tuld täis. Sellises toas viibides jääb inimene igal juhul tuleroaks, kuid tavaliselt on ving ja mürgised gaasid selleks ajaks juba oma töö teinud.

Eriti hädavajalik on suitsuandur maapiirkondades, kus

tuletõrjujad ei pruugi mõne minutiga õnnetuspaika jõuda. 90% hukkunutest on sündmuskohal surnud enne päästemeeskonna saabumist. Seega on elude säästmiseks ülioluline saada tulekahjule jaole selle algstaadiumis.

Suitsuandur peaks olema kindlasti igas magamistoas, kuid ka elutoas ning koridoris. Suitsuandur tuleb paigaldada lakke vähemalt 10 cm kaugusele seinast, et see saaks reageerida põlemisjääkidele nende tõusmisel üles ja anda võimalikult varajase hoiatuse. Võimalusel võiks sellise anduri panna ka näiteks põõningule ja keldrisse. Seadet ei tohiks panna duširuumi, ventilatsioonikanalite vahetusse lähedusse ega kööki, kuna seal tekkivad aaurud ja gaasid võivad andurisse sattudes valehäireid põhjustada. Kuna suitsuanduri toiteallikaks on patareid, on selle paigaldamine lihtne ega lõhu siseviimistlust. Tavaline patareid võib kesta ligi poolteist aastat ja annab tühjenedes helisignaali sellest ise märku. Seadme enda tööiga on normaaltingimustes umbes 10 aastat. Suitsuandurit tuleks kontrollida üks kord kuus, vajutades testimisnupp umbes viieks sekundiks alla, mille peale andur peab andma häiresignaali.

Meie naaberriikides, Soomes ja Rootsis on suitsuandur kodudes kohustuslik. Eestis peab suitsuandur olema paigaldatud uutes eluhoonetes, kõigile muutub see kohustuslikuks 2009. aasta 01. juulist.

Suitsuandur on eluliselt tähtis abimees, millest sa kuuled vaid siis, kui tuli ohustab sinu elu ja vara!

Ehitamine ja seadus

Juhan Pruusapuu,

Puhja valla ehitusnõunik

Kevad innustab paljusid uutele tegudele, sealhulgas ka oma ehitusalaseid kavatsusi ellu viima. Järgida tuleks aga kehtestatud seadusi, vältimaks hilisemaid arusaamatusi ehitiste ekspluateerimisel. Järgnevalt mõned soovitusel tulevasele ehitajale.

Ehitamine peab toimuma vastavalt ehitusprojektile, välja arvatud väikeehitise ehitamise korral seaduses ettenähtud juhtudel. Ehitamiseks peab olema ehitusluba. Ehitusluba ei anna õigust ehitusloale märgitud maaüksuse või ehitise omaniku loata ehitada.

Ehitada võib ehitustevõtja, kes vastab ehitusseaduses toodud nõuetele. Üksikelamu, suvila, aiamaja, taluhoone ja väikeehitise enda tarbeks ehitamise korral ei pea järgima seda nõuet.

Väikeehitis on kuni 60 m² ehitusaluse pindalaga ja projekteeritud maapinnast kuni viiemeetrise kõrgusega ühel kinnistul asuv ehitus, millel ei ole avalikkusele suunatud funktsioone. Väikeehitise ehitamiseks ei ole reeglina ehitusprojekt nõutav, küll on nõutav omavalitsuse kirjalik nõusolek.

Ehitamiseks vajalik projekt peab olema koostatud või kontrollitud ehitusseaduses määratletud pädeva spetsialisti poolt, st teie poolt kavandatava hoone peab paberil vormistama isik, kes selle tegevuse eest vastutab.

Ehitusluba on kohaliku omavalitsuse nõusolek püstitada ehitusloale märgitud maaüksusele ehitus ja ehitise teenindamiseks vajalikke rajatisi, laiendada ehitist või selle osa, rekonstrueerida ehitusloale märgitud ehitist või selle osa. Hoone lammutamiseks on vajalik ehitusluba.

(Järgneb lk. 12)

Spordist Puhjas

Märtsikuu oli täis sporditegemist

Jaak Ratt,
treener

Märtsikuu alustasid võistlustega võrkpallurid. Nimelt toimus gümnaasiumiastme poiste jaoks oodatud sündmus – Puhja Cup 2007. Võistluste eesmärgiks oli tunnustada Puhja Gümnaasiumi võrkpallimeeskonna ja tema kapteni E. Jägeri senist mitmeaastast võrkpallialast tegevust. Tore oli, et kõik kutsutud võistkonnad oli kohe nõus tulema. Ja oli ka tore, et hoolimata sellest, et nii Lähte kui ka Rannu meeskonnas haigestumise tõttu ei saanud kaasa teha võistkonna liidrid, ei kahandanud see nimetatud võistkondade võistlusvaimu. Väga tugev Nõo Realgümnaasiumi võistkond võitis esimese Puhja Cup võrkpalliturniiri ja Lähte Ühisgümnaasiumi ning Rannu Keskkooli ees võitis teise koha Puhja Gümnaasiumi võistkond.

Kalev “Miniliiga” võrkpalliturniiril Lähtel võistlesid ka kõige nooremad mängijad. 5.–6. klasside vanuserühmas olid võidukad Puhja tüdrukud Helina Reial, Reelika Rehme, Kaidi Käkki, Krissu Konopliiski ja Margit Laars, keda eelmise aasta sügisest juhendavad treeneritena Anne ja Olavi Jõesaar. Poisid saavutasid Nõo Põhikooli järel ja Hiie Kooli ees teise koha.

Eesti Koolispordi Liidu 8.–9. klasside poiste saaljalgpalli rahvaliiga finaalturniiril Viljandis jäid Puhja poisid kahjuks medalita. Finaalturniiril osalesid kõik samad meeskonnad, kes osalesid ka sügisel jalgpalli finaalturniiril Võhmas, kus meie poisid said neljanda koha. Kahes esimeses mängus Viljandis olid poisid eduseisus nii Võhma Keskkooli kui ka Vasalemma Põhikooli vastu, kuid ometi lasid nad mõlemas mängus viimastel sekunditel lüüa vastasel oma väravasse viigivärava. Mängud lõppesid vastavalt 3:3 ja 2:2. Turniiri võitja Kehtna Põhikooli vastu oli Puhjal ka omad väravavõimalused, kuid pidime tunnustama vastase paremust seisuga 0:1. Önne ei olnud meie poistel ka mängus Tapa Vene Gümnaasiumi vastu. Tapa läks kiirelt 2:0 ette ja küll tabasid meie löögid mitmel korral vastase väravalatti ja posti, aga kaotus 1:2 nullis meie jaoks medalivõimalused. Lohutuseks oli küll 2:1 võit meie koduse rivaali ja turniiril teise koha saanud Nõo Põhikooli üle. Vasalemma Põhikool võitis kolmanda koha. Puhja saavutas 5. koha. Meie poistest löi turniiril viis väravat T. Paavilainen ja kaks väravat M. Järvet.

Tartumaa koolinoorte 4.–5. klasside poiste meistrivõistlused saaljalgpallis toimusid Puhjas. Osales viis võistkonda. Puhja võitis Rannu Keskkooli 4:1, Kallaste Keskkooli 1:0 ja Tartu Hiie Kooli 8:0. Kaotuse 0:2 pidime aga vastu võtma Luunja Keskkooli poiste käest. Meie poisid jäid kaitses hätta kahe Luunja tehniliselt väga heal tasemel ja kogunud mängija vastu, kes treenivad SK-10 Tartu jalgpallklubis. Luunja poisid võitsidki kogu turniiril kõik mängud ja saavutasid esikoha. Kuigi aasta ühel tähtsamal turniiril jäime teiseks, on tulemus seda hinnatavam, et mängisime ilma kolme põhimängijata, kes erinevatel põhjustel ei saanud turniiril osaleda. Võistkonnas mängisid E. Vorobjovski, P. Kangro, G. Judin, S. Helimets, R.-R. Kaupponen, V. Vares ja väravas E. Leppik.

6.–7. klasside korvpallivõistkond võistles Eesti Koolispordi Liidu “Nike Cup” Tartumaa piirkonna võistlustel Ülenurmel treener K. Karja juhendamisel. Osales 8 võistkonda. Puhja saavutas tubli viienda koha.

Ei saa läbi ilma rõõmsate kohtuniketa –
T. Kukk, K. Raitar, L. Soovere.

Võitja vastu ei aita ka kahemeheblokk.

Pallist ilma jäädes.

Puhja poisid palli ootel.

Teise koha võistkond Puhja Cup 2007 turniiril – E. Jäger, T. Naan, E. Hurt, A. Lemberg, K. Sootla, P. Sonn.

Puhja Gümnaasiumi direktori käest saab parima mängija auhinna T. Naan. Auhinnad pani välja Eesti Kultuurkapitali Tartumaa Ekspertgrupp.

Turniiri võitis Tartu M. Reiniku Gümnaasiumi võistkond Tartu Miina Härma Gümnaasiumi ja Ülenurme Gümnaasiumi ees. Samaaegselt toimunud *Osavaima Korvpalli* individuaalturniiril võitis viskevõistluse J.Lait ja harjutuse *Tuld* K.Kangro. Mõlemad meie kooli korvpallipoisid osalevad "Nike Cup" finaaltorniiril Tallinnas Saku Suurhallis.

Võtsime osa ka Tartumaa koolide sisekergejõustiku meistrivõistlustest. Kuna Tartu Ülikooli sisehall on renoveerimisel, toimusid võistlused Võru linna uues sisehallis. Parima tulemuse saavutas meie kooli lõpuklassi õpilane G. Gimbutas, tõugates 6 kg raskust kuuli 13.09. M. Saksjaak hüppas kõrgust 1.55

Juba teist aastat toimuvad märtsikuus Puhja Gümnaasiumi õpilaste initsiatiivil **murdmaasuusatamise meistrivõistlused**. Osales poolsada õpilast. 4 kilomeetri klassikadistantsil olid poistest oma vanuserühmade võitjad P. Karja, P. Pokk, K. Kangro. 1 km distantsil G. Judin, R. Vorobjovski. Tütarlastest samal distantsil M.-L. Lambing ja R. Rehme. Võisteldi ka vabatehnika sprindis staadionil. Võistluste eestvedajaks oli Puhja Gümnaasiumi 7a klass koos oma klassijuhataja A. Soosaarega. Rajad valmistas ette kooli majandusjuhataja A. Lipping.

Kõige väiksemad suusatajad ootavad starti.

Põhikooli parimad suusatajad.

Võistluse peakohtunik Anne Soosaar saadab starti Mari-Liis Lambingu ja Heidi Reali.

Stiilinäide Peeter Karjalt – parimalt suusatajalt gümnaasiumiastmes.

(*Algas lk. 9*)

Ehitusluba on vajalik olemasoleva hoone väljanägemise olulise osa muutumise korral. Soojustuskihi paigaldamine või katusekatte muutmise korral tuleb võtta ehitusluba.

Ehitusluba annab õiguse selle ehitise püstitamiseks, millele ehitusluba väljastati. Kui alustati seadusekohaselt kõrvalhoone ehitamist, mis tegevuse käigus muutis oma otstarvet, siis tuleb teha projektis muudatused ja tühistada ka ehitusluba alustatud hoonele. Alustatu tulemuseks ei saa olla kaasaegne elamu

Iga hoone kohta peetakse riiklikus ehitusregistris arvestust, kus on fikseeritud hoonete konstruktsiooniosade iseloomustavad andmed. Andmete vastavus tegelikkusele võib muutuda tähtsaks hoone omanikule kahjukäsitlemise juhtudel.

Ehitusloa taotlemiseks tuleb esitada vormikohane taotlus (blanketi saab väljastada ka elektronposti teel), esitada ehitusprojekt, tasuda riigilõiv (sõltuvalt toimingust varieerub).

Ehitusluba on nõutav ka veekogude (käsitletakse seaduses rajatisena) kaevamisel omaniku maavaldusel. Olen täheldanud mitmeid uusi suuri veekogusid, mille rajamisel luba pole taotletud.

Ehitamise praktilisel alustamisel tuleb ehitusloa väljandjat informeerida 3 tööpäeva jooksul.

Ehitaja on kohustatud ehitamise käigus tehtavad tööd dokumenteerima. Tehnilised dokumendid on: projekt ja selle muudatused, ehitustööde päevik, kaetud tööde aktid, muud ehitamist iseloomustavad dokumendid (teostusmöödistused, toodete sertifikaadid).

Valminud ehitist tohib kasutama hakata peale kasutusloa saamist. Selle taotlemiseks on vajalikud ka ehitamise käigus tekitatud tehnilised dokumendid.

Vallas on mitmeid hooneid, mille juures toimub ehitustegevus. Mõistlik oleks loata alustatud ehitiste juures paberid vormistada.

Nõu küsimiseks võib pöörduda valla ehitusnõuniku poole.

Tere, kevad!

Eda Vihand, maanõunik

Eelmise aasta sügis venis väga pikale, kõik ootasid pikisilmi millal puud kolletanud lehed maha langetavad, et teha iga-aastast sügisest koristustööd. Kes jõudis veel enne lume tulekut sügisese koristustööd lõpetada, kes aga jäi ootama millal viimanegi leht puult on langenud, see võib seda edasi oodata. Meil siin vallamaja juures on üks tamm täielikult eelmiste aastate pruunide lehtedega.

Seekord ei taha teid manitseda ega viidata heakorraeskirjade vastavatele punktidele. Kes hoolib kevadisest puhastustööst, see hoolib ja teeb seda enda südame sunnil, teistele ei tähenda märgukirjade saatmine ega ka trahvimine midagi. Karistamine ei ole meie eesmärk.

Tegelikult on kõige hirmsam olukord hoopis teede ääres. Sinna visatakse tohutult palju prahti ja pudeleid. On fakt, et meie valda läbib Tartu–Viljandi–Kilingi-Nõmme põhimaantee ja seda mööda sõidavad läbi eesti inimesed, kes ei anna endale aru kus nad on ja mida nad teevad. Seda artiklit kirjutades tulevad pähe igasugused mõtted: kas need samad inimesed loobivad ka linnades pudeleid ja suitsukonisid aknast välja nagu maal, või ongi üks erinevus linna ja maa vahel see, et linnas ei loobita sõitvast autost tänavale pudeleid ja prügi, linna piirest välja jõudes tuntakse ennast kohe vabalt ja kõik on lubatud. Kui eelnevalt kirjutasin, et peame leppima olukorraga mis põhjustab asukoht Tartu–Viljandi maantee ääres, siis ei tahaks leppida olukorraga, et meie kohalike teede ääred on samuti joogipudeleid, plekkpurke ja muud prügi täis. Kuidas ollakse võimelised seda tegema? Kõrvalteedel sõidavad valdavalt ju meie enda valla elanikud, kelle kodud on siin. Kas nendel majapida-

mistel on sõlmitud leping prügiveoks? Jäätmemajanduse korrastamiseks peame hakkama majaanikelt nõudma lepingute sõlmimist prügiveoteenuseid pakkuvate firmadega ja nende koopia esitamist vallavalitsusele. Tihtipeale on võimalik omanik kindlaks teha ka tee äärde mahavisatud prügikotist väljavajunud ajalehtede, ajakirjade, vanad maksekviitungite jm sellise abil, millel on omaniku nimi. Olen ise läbi elanud järgmise loo mis sobib siia ülihästi näiteks: ühel suvel võttis keegi võõras minu tööruumist rahakoti koos dokumentidega, sealhulgas ID kaardiga. Järgmisel kevadel, kui koristati valla töötute abiga Tartu–Viljandi maantee prügisid ääri, leidis üks koristajatest Ulila soo vahelt prügikoti, kust oli välja vajunud ID kaart. Prügikoristajad said oma *ahhaa-elamuse*, nende jaoks oli selge, kes viib valla töötajatest oma prügi maanteekraavi. ID kaart toimetati mulle tagasi koos vastavate kommentaaridega!

Praeguseks on enamik valla teede prügistatud äärtest puhastatud. Omavalitsus maksab selle eest. Ehk oleks mõistlikum meil kõigil taara ja paberipraht hoida hetk kauem autos ning panna see sinna, kus on tema õige koht-prügikasti. Valla rahakotti jääks mitu tuhat krooni muuks eluliselt vajalikuks otstarbeks.

Iga päevaga saab muuta midagi puhtamaks ja silmale ilusamaks nii enda kui kaaskodanike jaoks ja selle kaudu kogu valla väljanägemise heaks.

Hinda seda mida teised teevad ja tee ise nii, et ka sind hinnatakse.

Suured tänud neile, kelle hoole ja vaevaga on meie vald juba praegu puhtam.

Kaunist kevadet!

Politsei selgitab

Alik Säde,
juhtivkonstaabel

Politsei peab järjest rohkem lahendama probleeme, mis on seotud maastikul liiklemiseks mõeldud sõidukite, ATV- de kasutamise ja Liiklusseaduse § 68 tähenduses on maastikusõiduk mootori jõul maastikul liiklumiseks ettenähtud liiklusvahend, mis ei ole liiklusseaduse tähenduses mootorsõiduk.

Laekub üha rohkem teateid maaomanikelt, et ATV-dega sõidetakse maastikul ilma maaomanike loata.

ATV juhid peaksid teadma, et ka neil tuleb järgida liikluseeskirju ja looduskaitse seadust maastikul liikudes.

Maastikusõidukiga liiklemisel tuleb teada:

1. maastikusõidukiga ei või sõita teel;
2. maastikusõidukioga on lubatud sõita teel jõgede, teede ja muude takistuste ületamiskohtades, mis ei ole mootorsõidukitele ajutiselt läbitav;
3. maastikul võib maastikusõidukiga sõita või seda parkida üksnes maavaldaja loal;
4. maastikusõiduki juhtimisel peab juhil olema kaasas juhiluba ja maastikusõiduki registreerimistunnistus.

Maaomaniku loata maastikul liiklemisel karistab politsei kuni 3000 krooni suuruse rahaträhviga.

Looduskaitse ja maastikualadel kehtivad kaitseeskirjad, kus on kirjas milliste maastikuvahenditega võib looduskaitse või

maastikualal liigelda, üldiselt on ikkagi seatud ette eeskirjades piirangud igasuguseks liiklemiseks looduskaitse ja maastikualal.

Keskonnainspeksioon karistab juhte Looduskaitse seaduse § 37 lg 3 p6 järgi, karistuseks on ette nähtud kuni 18000 kroonine rahaträhv, lisada võidakse keskkonnakahju, taime- või loomaliigi hävitamine või vigastamine, olulise kahju osas alustatakse aga kriminaalmenetlus.

Rannu ja Puhja alevikust on saanud korduvalt teateid isikutest, kes omavad ja kasutavad avaliku kohas kuni 4,5-millimeetrise kaliibriga pneumorelva, rahva keeles õhupüssi.

Relvaseaduses § 18 Piiratud tsiviilkäibega relvad ja laske- moon, lõige 4 "Piiramata tsiviilkäibega relva ega selle laskemootor ei või soetada, omada, vallata, kanda, hoida ega edasi toimetada **alla 18-aastane isik**". Relvaseaduses on relvade kandmise osas selgelt välja kirjutatud, et relva tuleb kanda varjatult ning viisil, mis välistab nende kadumise või sattumise teise isiku valdusse, samuti juhusliku kahju tekitamise. Relva ei tohi kasutada avalikus kohas. Relva ei tohi samuti kasutada loomade ja lindude pihta laskmiseks. Gaasi-, pneumo-, heit- või külmrelva, välja arvatud tsiviilkäibes keelatud külmrelv, ebaseadusliku valmistamise, ümbertegemise, soetamise, omamise, müümise, kandmise, edasitoimetamise või muu ebaseadusliku käitlemise eest – karistatakse rahaträhviga kuni 100 trahviühikut või arestiga.

Miks on Räämsi keskasula majade juures pime?

Juhan Pruusapuu,
Puhja valla ehitusnõunik,
vallapoolne "Külad valgeks"
projekti eest vastutaja

Eesti Energia rekonstrueeris Räämsis avatud õhuliini kaabli. Teostatud töö tagab püsivama elektrivarustuse, ent õhtu saabudes valitseb teel ja majade ees pimedus. Kui varem sai valla valgustusliin kasutada "nulljuhet" energiamüüjalt, siis peale ümberehitust see võimalus puudub.

Puhja vald on lülitunud Tartumaa valdade ühisprojekti "Külad valgeks", mille käigus rekonstrueeritakse ja ehitatakse küladesse-alevitesse tänava-

valgustust. Nimetatud ürituse käigus on kavandatud vahetada ka Räämsi tänavavalgustuse kaabel, mis tagaks taas valguse seni töötanud lampionides. Kavandatud on mitmed lisavalgustid eeltoodud piirkonnas.

Kui projekti esitatud töömaht rahuldatakse, siis peaks sügiseks uusi valgustusposte lisanduma Puhja, Ullasse ja Võsiverre.

Meiepoolne taotlus valgustuse paarendamise projekti on 1,035 miljonit krooni, mis sisaldab ka paarisajatuhandelist omaosalust. Projektis kavandatud tööd peavad lõppema oktoobri lõpuks.

Kavandatud töid ei saa varem projekti rahade arvelt teostada, seda ei arvestata ka omaosaluse sisse. Vallavalitsus arvas targem olevat valgustavatel õhtutel kannatlikum olla ja saada majanduslikum lahendus enam kui 45 tuhande krooni ulatuses (kaabli vahetuse maksumus) enne sügispimedat.

Lastevanematel tuleks pimedada ajal selgitada lastele valitsevaid ohte tänaval liikuvate sõidukite näol. Samuti tuleks mõtiskleda, millega võsukesed pimedavarjus tegelevad.

Kannatlikku meelt pimeduse trotsimisel!

Aprillikuu õnnesoovid

88	ELEONORE POROSCHNA	Mõisanurme k.	18.04
86	ARMILDA HASANOVA	Ridaküla külast	25.04
84	LINDA RAITIS	Mõisanurme k.	25.04
84	RUBEN LINDA	Puhja alevikust	30.04
83	KOIDULA JÕGI	Võsivere külast	12.04
83	LAIN KIVILO	Puhja alevikust	22.04
83	EHA RIBELUS	Ulila alevikust	22.04
81	ELSA SAMSON	Puhja alevikust	14.04
81	OSKAR MAASING	Rämsi külast	22.04
80	HELJU METSALU	Saare külast	15.04
80	MARIA MARJAMÄE	Järvaküla külast	24.04
80	JOHAN-JOHANNES VOLMER	Tännassilma k.	30.04
75	GALINA KRASNOVA	Ulila alevikust	26.04
70	TÄHTI KOOL	Härjanurme k.	06.04
70	VELLO LAURI	Kaimi külast	13.04
70	AILI LAUGIS	Puhja alevikust	14.04

MÄLESTAME

Jaan Parts	16.02.1943 – 22.03.2007
Harry Raamets	18.07.1930 – 01.04.2007

TEATED

Suuremõõtmeliste jäätmete konteinerid on kevadise korrastustööde ajal, 12.–15. aprillil, Puhjas, Rämsis ja Ulilas. Kasutage võimalust oma koduümbruse korrastamiseks. Vallavalitsus

Puhja vallale on eraldatud 27 soodustusikut 7–12 aasta vanuste laste saatmiseks Luunja lastelaagri kahte vahetusse:

01.–08. juuli 13 kohta ja 01.–09. august 14 kohta. Tuusikuid toetab Hasartmängumaksu Nõukogu ja Puhja Vallavalitsus. Avaldused palun esitada vallavalitsusele. Eelisjärjekorras saavad tuusiku kolme ja enamalapseliste ning toimetulekuraskustes perede lapsed. Milvi Sepp

PUHJA VALLA LEHT

VÄLJAANDJA: PUHJA VALLAVOLIKOGU JA VALLAVALITSUS
61301 TARTUMAA; TEL. 730 0641
TOIMETAJA: PÄIVI MÄRJAMAA, TOIMETAJA@PUHJA.EE JA PAIVI@PUHJA.EE
TRÜKITUD OÜ TARTUMAA TRÜKIKOJAS
TRÜKIARV: 1050

23. aprillil kell 17.00

Puhja Gümnaasiumi staadionil laste jürapäeva jooks

23. aprillil kell 18.00

JÜRIPÄEVA MATK

Kavilda Kiigemäele

alguspunktidega:

Puhja park

Ulila keskus

Uula huvikeskus

Matka pikkus 5–6 km

Kiigemäel jürapäeva lõke, tee, pirukad.

Matkast osavõtjate vahel loositakse auhindu (käimiskepid, Puhja valla meened jms).

Ettevõtjad! Palume täiendada auhinnafondi!

Lugupidamisega korraldav toimikond, tel 7300646

Lähme reisima!

Veel on vabu kohti 3-päevalisele Leedumaa-reisile 6.–8. juulil. Buss väljub Puhjast ja toob meid tagasi Puhja.

Reisi maksumus on 1660 krooni.

Hinna sees on:

bussitransport;

giidiga ekskursioonid;

2 ööbimist hotellis koos hommikusöögiga;

Nida praamisõit edasi-tagasi ja Nida

Rahvuspargi pääse.

Tehke tutvust merevaigurannikuga. Reisi käigus külastame Palangat, Kura säärt, Nidat ja Klaipedat.

Tagasiteel võime Riias külastada Lidot, kus saab einestada ja imetleda ilusat puhkekeskust.

Täpsem info telefonil 53542244 või 7451 570 Nelli Uustalu

Laupäeval, 14. aprillil kell 17.00

PUHJA SELTSIMAJA 100. AASTAPÄEV

* A. Kitzberg, Ed. Oja laulumäng „Rätsep Õhk ja tema õnneloos“ esietendus

* Tantsuks ansambel „Mati Bänd“

* Õhtut juhhib Madis Ligi

Tasuta

6. aprillil 2007

Porikülas

KADUMA

LÄINUD

must/hõbe

karva, mustade

kõrvadega,

löikamata sabaga,

väiksemat

kasvu **KOER**

(vene spanjel).

Nimi Jessika.

Palume abi koera leidmisel!

Teatada 5074135
Päivi

